

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

zo 17. marca 2016

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie

(CON/2016/15)

(2016/C 195/01)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 8. marca 2016 žiadosť Rady o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie ⁽¹⁾ (ďalej len „navrhované nariadenie“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 127 ods. 4 a článku 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keďže navrhované nariadenie obsahuje ustanovenia, ktoré majú vplyv na úlohy Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB) uskutočňovať menovú politiku a prispievať k hladkému uskutočňovaniu politik prijatých príslušnými orgánmi, ktoré sa týkajú stability finančného systému, ako je uvedené v článku 127 ods. 2 prvá odrážka a v článku 127 ods. 5 zmluvy. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky prijala Rada guvernérov toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

Hlavným cieľom navrhovaného nariadenia, ktorým by sa mala zrušiť smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/71/ES ⁽²⁾, je zjednodušenie existujúcich pravidiel pre vypracovávanie, schvaľovanie a distribúciu prospektov a tým zníženie nákladov a zaťaženia spojených s ich vypracovaním. Navrhované nariadenie konkrétne ustanoví požiadavky na poskytovanie informácií, ktoré sú prispôbené špecifickým potrebám emitentov a pomôže získavať kapitál v Únii spoločnostiam, najmä malým a stredným podnikom. Cieľom navrhovaného nariadenia je aj obmedzenie nejednotnosti a roztrieštenosti pravidiel v celej Únii spôsobených rôznorodou implementáciou smernice 2003/71/ES v niektorých členských štátoch. ECB v princípe víta a podporuje ciele sledované navrhovaným nariadením a považuje ho za pozitívny krok na ceste k dobudovaniu únie kapitálových trhov.

2. Konkrétne pripomienky**2.1. Výnimky pre verejné ponuky nemajetkových cenných papierov emitovaných ECB a národnými centrálnymi bankami ESCB a pre podiely na základnom imaní národných centrálnych bánk ESCB**

ECB víta skutočnosť, že nemajetkové cenné papiere emitované ECB a národnými centrálnymi bankami ESCB sú vyňaté z rozsahu pôsobnosti navrhovaného nariadenia ⁽³⁾. Toto vyňatie je nevyhnutné na zabezpečenie nerušeného uskutočňovania operácií menovej politiky Eurosystému vrátane prípadnej emisie dlhových nástrojov ECB a národnými centrálnymi bankami ESCB. ECB tiež víta vyňatie podielov na základnom imaní národných centrálnych bánk ESCB ⁽⁴⁾, ktoré má bezprostredný význam pre tie národné centrálné banky, ktorých akcie vlastní súkromní investori a/alebo ktorých akcie sú kótované na regulovanom trhu alebo na inom mieste obchodovania.

⁽¹⁾ COM(2015) 583 final.

⁽²⁾ Smernica 2003/71/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 4. novembra 2003 o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES (Ú. v. EÚ L 345, 31.12.2003, s. 64).

⁽³⁾ Pozri článok 1 ods. 2 písm. b) navrhovaného nariadenia.

⁽⁴⁾ Pozri článok 1 ods. 2 písm. c) navrhovaného nariadenia.

2.2. Povinné požiadavky týkajúce sa používania medzinárodného identifikačného čísla cenných papierov (ISIN) a globálneho identifikátora právneho subjektu (LEI)

Cieľom navrhovaného nariadenia je zabezpečiť ochranu investorov a efektívnosť trhu a zároveň posilniť jednotný kapitálový trh⁽¹⁾. V tejto súvislosti by mali byť informácie dostupné investorom „dostatočné a objektívne“ a mali by sa poskytovať v „ľahko analyzovateľnej, výstižnej a zrozumiteľnej podobe“⁽²⁾. Súčasťou týchto informácií by mali byť jedinečné identifikátory tak pre cenný papier, ako aj pre emitenta. Ako už bolo uvedené v minulosti⁽³⁾, ECB dôrazne podporuje používanie medzinárodne dohodnutých štandardov, akými sú ISIN a globálny LEI. Jedinečná identifikácia emitentov, ponúkajúcich a ručiteľov, ako aj cenných papierov, ktoré sú verejne ponúkané alebo prijaté na obchodovanie na regulovaných finančných trhoch, môže byť úspešná len vtedy, ak sa používajú medzinárodné štandardy, akými sú ISIN a globálny LEI.

V prvom rade je ISIN, ktorý jedinečným spôsobom identifikuje emisiu cenných papierov, osvedčeným identifikátorom, ktorý sa vo veľkej miere používa na finančných trhoch. V navrhovanom nariadení, v nariadení Komisie (ES) č. 809/2004⁽⁴⁾ a v nariadení (EÚ) 2015/2365⁽⁵⁾ sa uznáva potreba jedinečného identifikátora pre cenné papiere. Navrhované nariadenie ustanovuje, aby súhrn prospektu zahŕňal oddiel s kľúčovými informáciami o cenných papieroch vrátane „akéhokoľvek bezpečnostného identifikačného čísla“⁽⁶⁾. Nariadenie (ES) č. 809/2004 podobne ustanovuje, že prospekty pre dlhové cenné papiere, akcie a deriváty musia obsahovať „popis druhu a triedy cenných papierov, ponúkaných a/alebo prijímaných na obchodovanie, vrátane ISIN ... alebo iného takéhoto identifikačného bezpečnostného kódu“⁽⁷⁾. Povaha takýchto alternatívnych identifikačných bezpečnostných kódov však nie je bližšie špecifikovaná, čím sa ponecháva na interpretáciu, či by mohli kódy s obmedzeným využitím predstavovať alternatívu. Nedostatok špecifikácie obmedzuje užitočnosť týchto informácií pre investora a vytvára prekážky pre úniu kapitálových trhov. Nariadenie (EÚ) 2015/2365 tiež ustanovuje, že pri oznamovaní transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov sa musí okrem iného uviesť ISIN dotknutých cenných papierov⁽⁸⁾. Veľká väčšina dlhových cenných papierov emitovaných v eurozóne má kód ISIN, pričom dlhové cenné papiere bez kódu ISIN sú v princípe koncentrované na špecifických trhoch a v špecifických sektoroch a sú používané na špecifické účely. Na základe dostupných informácií sa javí, že za určitých okolností môže byť účelom emisie cenných papierov bez kódu ISIN obmedziť sledovateľnosť takýchto operácií, a zároveň umožniť, aby sa na ne vzťahoval právny režim pre dlhové cenné papiere. Existujú navyše obavy, že cenné papiere bez kódu ISIN by sa mohli emitovať s cieľom zabrániť poskytnutiu informácií orgánom dohľadu a tvorcom politík. Z týchto dôvodov ECB odporúča, aby za účelom zabezpečenia rovnakých podmienok na všetkých trhoch a vo všetkých jurisdikciách sa odstránili existujúce medzery v informovanosti tým, že sa zavedie povinnosť zahrnúť kód ISIN do prospektov pre cenné papiere, na ktoré sa navrhované nariadenie vzťahuje.

Po druhé ECB podporuje používanie systému globálnych LEI uznaného Európskym orgánom pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA) a Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy (ESMA)⁽⁹⁾, a to spôsobom, ktorý je v súlade s odporúčaniami Rady pre finančnú stabilitu (FSB)⁽¹⁰⁾. Globálny LEI umožňuje, aby boli emitenti cenného papiera, ako aj ponúkajúci a ručitelia jedinečne identifikovaní, čím sa investorovi poskytuje kľúčová informácia. Používanie globálneho LEI je navyše v súvislosti s identifikáciou právnických osôb a právnych štruktúr čoraz viac rozšírené a ECB je preto presvedčená, že by bolo vhodné ešte viac rozšíriť jeho používanie zavedením povinnosti zahrnúť globálny LEI do prospektov alebo registračných dokumentov pre cenné papiere, na ktoré sa navrhované nariadenie vzťahuje.

⁽¹⁾ Pozri odôvodnenie 7 navrhovaného nariadenia.

⁽²⁾ Pozri odôvodnenie 21 navrhovaného nariadenia.

⁽³⁾ Pozri odsek 2.4 šiesty pododsek stanoviska CON/2014/49 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o oznamovaní a transparentnosti transakcií spočívajúcich vo financovaní cenných papierov. Všetky stanoviská ECB sa uverejňujú na webovom sídle ECB www.ecb.europa.eu.

⁽⁴⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 809/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa vykonáva smernica 2003/71/ES Európskeho parlamentu a Rady, pokiaľ ide o informácie obsiahnuté v prospektoch, ako aj ich formát, uvádzanie odkazov a uverejnenie týchto prospektov a šírenie reklamy (Ú. v. EÚ L 149, 30.4.2004, s.1).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2365 z 25. novembra 2015 o transparentnosti transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov a opätovného použitia a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 1).

⁽⁶⁾ Pozri článok 7 ods. 7 písm. a) prvá odrážka navrhovaného nariadenia.

⁽⁷⁾ Pozri položku 4.1 v prílohe III, položku 4.1 v prílohe V, položku 4.1.1 v prílohe XII a položku 4.2 v prílohe XIII k nariadeniu (ES) č. 809/2004.

⁽⁸⁾ Pozri článok 4 ods. 10 písm. b) nariadenia (EÚ) 2015/2365.

⁽⁹⁾ Pozri EBA Recommendation on the use of the Legal Entity Identifier (LEI) (odporúčanie EBA o používaní identifikátorov právnických osôb) (EBA/REC/2014/1), dostupné na webovom sídle EBA www.eba.europa.eu a dokument ESMA o otázkach a odpovediach „Implementation of the Regulation (EU) No 648/2012 on OTC derivatives, central counterparties and trade repositories (EMIR)“ [Implementácia nariadenia (EÚ) č. 648/2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (EMIR)] (ESMA/2016/242) z 4. februára 2016, s. 73, dostupný na webovom sídle ESMA www.esma.europa.eu.

⁽¹⁰⁾ Pozri dokument „A Global Legal Entity Identifier for Financial Markets“ (Globálny identifikátor právneho subjektu pre finančné trhy) z 8. júna 2012, dostupný na webovom sídle FSB www.financialstabilityboard.org.

ECB sa domnieva, že povinnosť uviesť kódy ISIN a LEI by sa mala zaviesť tak v navrhovanom nariadení, ako aj vo všetkých súvisiacich delegovaných aktoch Komisie, ktorými sa bude navrhované nariadenie vykonávať, a ktoré je Komisia povinná prijať za účelom špecifikácie formátu prospektov⁽¹⁾. ECB predkladá navrhované znenie príslušných zmien⁽²⁾.

2.3. Uverejnenie prospektov prostredníctvom on-line mechanizmu archivovania

Navrhované nariadenie ustanovuje ESMA za orgán zodpovedný za uverejňovanie všetkých prospektov prijatých od príslušných orgánov na svojom webovom sídle. ESMA má zabezpečiť uverejňovanie prostredníctvom centralizovaného mechanizmu archivovania⁽³⁾. ECB vychádza z toho, že tento mechanizmus archivovania bude mať funkciu vyhľadávania. ECB sa domnieva, že mechanizmus archivovania by mal poskytovať informácie uvedené v prospektoch formou, ktorá by bola strojovo čitateľná s použitím metaúdajov prinajmenšom pre niektoré kľúčové atribúty, ako je identifikácia cenných papierov, emitentov, ponúkajúcich a ručiteľov, keďže tieto informácie sú nevyhnutné na zabezpečenie prístupu (inštitucionálnych) investorov k dôveryhodným údajom, ktoré môžu byť včas a efektívne použité a analyzované. ECB predkladá navrhované znenie príslušných zmien⁽⁴⁾.

2.4. Odstránenie stimulov na emitovanie dlhových cenných papierov s vysokými nominálnymi hodnotami

Niektorí emitenti v súčasnosti za účelom dosiahnutia zvýhodneného zaobchádzania podľa smernice 2003/71/ES uplatňujú pre niektoré cenné papiere, ktoré emitujú, pravidlá pre vyrovnanie na úrovni centrálného depozitára cenných papierov týkajúce sa minimálnej hodnoty a/alebo násobku hodnoty. Vyrovnanie, ktoré nie sú v súlade s týmito pravidlami, sa napriek tomu môžu uskutočniť na úrovni centrálného depozitára cenných papierov, napr. započítanie obchodných činností v štandardných hodnotách centrálnou protistranou alebo iné činnosti, ktoré sa netýkajú obchodovania, ako je spracovanie korporátnych udalostí. Pokyny pre takéto vyrovnanie sa v dôsledku toho nemôžu uskutočniť prostredníctvom štandardného spracovania poskytovaného technickými platformami vnútroštátnych infraštruktúr finančných trhov, aj keď nie sú v rozpore s požiadavkami smernice 2003/71/ES. Ako náhradné riešenie sa preto zvyčajne používajú neefektívne a rizikové manuálne postupy (technické postupy nepriameho spracovania) alebo zložitejšie technické mechanizmy.

ECB vzhľadom na uvedené skutočnosti víta odstránenie stimulov na emitovanie dlhových cenných papierov s vysokými nominálnymi hodnotami, t. j. s nominálnymi hodnotami nad 100 000 EUR⁽⁵⁾. ECB sa navyše domnieva, že uplatňovanie minimálnych nominálnych hodnôt a minimálnych hodnôt na úrovni vyrovnanie je v rozpore s duchom smernice 2003/71/ES. Hoci táto smernica stanovuje takéto obmedzenia len na úrovni úvodnej ponuky alebo obchodovania, niektorí emitenti v Únii ich uplatňujú na úrovni centrálného depozitára cenných papierov, čo predstavuje ďalšiu prekážku pre efektívnosť infraštruktúr finančného trhu a pre ich používateľov, t. j. centrálnych depozitárov cenných papierov, centrálnych protistran a ich účastníkov, pre ktorých môže byť nevyhnutné použiť pre neštandardné vyrovnanie technické postupy nepriameho spracovania alebo vyvinúť dodatočné zložité mechanizmy. V súvislosti s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014⁽⁶⁾ a spustením platformy Eurosystemu pre vyrovnanie TARGET2-Securities sa existujúce nedostatky, ktoré majú pôvod v pravidlách pre vyrovnanie týkajúcich sa minimálnej hodnoty, ešte zvýraznia v dôsledku očakávaného rozšírenia cezhraničného vyrovnanie cenných papierov.

2.5. Technické pripomienky a navrhované znenie zmien

V prípade, ak ECB odporúča zmenu navrhovaného nariadenia, navrhované znenie príslušných zmien je uvedené spolu s odôvodnením v osobitnom technickom pracovnom dokumente. Technický pracovný dokument je pripojený k tomuto stanovisku a je dostupný v anglickom jazyku na webovom sídle ECB.

Vo Frankfurte nad Mohanom 17. marca 2016

Prezident ECB

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Pozri články 13 a 42 navrhovaného nariadenia.

⁽²⁾ Pozri navrhované zmeny 2, 3, 4 a 5 v prílohe k tomuto stanovisku.

⁽³⁾ Pozri článok 20 ods. 6 navrhovaného nariadenia.

⁽⁴⁾ Pozri navrhovanú zmenu 6 v prílohe k tomuto stanovisku.

⁽⁵⁾ Pozri navrhovanú zmenu 1 v prílohe k tomuto stanovisku.

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnanie transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1).